

Základní škola a Mateřská škola Roštín, příspěvková organizace

Roštín 148, 768 03

ROČNÍ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY PRO ŠKOLNÍ ROK 2025/ 2026

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj osobnosti žáka, jeho učení a poznání, sociálních způsobilostí, osvojování základu mravních a duchovních hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Během celého roku děti poznávají proměny přírody, tradice a svátky jednotlivých ročních období. Učí se spolupracovat, být zvědavé a tvořivé. Každý měsíc si odnášejí zážitek, nový poznatek i malý „poklad“ do svého deníku. Sbírají razítka nebo nálepky a na konci každého bloku si v deníku na zadní straně vybarví část medaile za dané roční období.

Děti se mohou těšit na společensko-vědní hry a povídání o tradicích a svátcích, tvořivé činnosti s přírodninami i běžně dostupnými materiály, sportovní soutěže a pohybové hry venku i uvnitř, objevování přírody a jejích proměn, odpočinkové chvíle s knihou či hudbou i zábavné aktivity, které je hravou formou připraví na vyučování.

ŠD plní funkci výchovnou, vzdělávací a sociální. Školní družina umožňuje:

činnosti pravidelné - jsou dány týdenní skladbou zaměstnání a představují zejména organizační aktivity zájmového, či tělovýchovného charakteru

činnosti příležitostné - exkurze, výstavy

činnosti průběžné – spontánní aktivity – zahrnují klidové činnosti po vyučování spontánní hry při ranní činnosti a koncové ŠD

činnosti odpočinkové – zájmové aktivity jsou chápány ve smyslu klidových (poslechové, individuální hry), ale i aktivních činností

přípravu na vyučování – zahrnuje didaktické hry, individuální písemnou přípravu, využití výukových programů na PC, tematické vycházky a další činnosti upevňující poznatky z vyučování

Činnosti navazují na školní vyučování a jsou přizpůsobené věku a potřebám dětí. Zaměřuje se i na respektování odlišností mezi dětmi, prevenci negativních jevů v dětském kolektivu. ŠD se snaží prohlubovat a upevňovat spolupráci s rodiči a zlepšovat vztahy mezi školou a rodinou.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra, která obohacuje poznání dětí, rozšiřuje vědomosti a dovednosti.

Výchovné složky se střídají tak, aby převládala rekreační forma práce. Při všech činnostech je nutné dbát především na bezpečnost dětí.

Plán práce odpovídá obsahu školní družiny. Nejprve jsou uvedeny odpočinkové a rekreační činnosti, dále zájmové činnosti, které obsahují činnosti společensko-vědní, pracovní-technické, výtvarné, hudebně-pohybové, sportovní a přírodovědné. Plán se věnuje i přípravě na vyučování. Celou výchovně vzdělávací činností se prolíná také vedení k sebeobslužnosti.

Činnosti ŠD vycházejí z aktivit tvořených na základě ročních období a vztahujících se k jednotlivým kompetencím. Obsah je zpracován ve čtyřech integrovaných blocích, které jsou rámcové.

Celoroční sportovní hra: **Kdo sportuje nezlobí aneb Radost z pohybu**

Budeme nejen sportovat a cvičit, ale také se bavit a překonávat sami sebe v různých netradičních disciplínách, budeme používat netradiční náčiní a cvičit samozřejmě i "ducha" Každý si najde "svoji disciplínu".

- skok do dálky pozadu
- šipky naslepo
- 20 m na skákacím míči
- hod do dálky špejlí
- počet chycených úderů neposlušným míčem
- lovení míčků z vody lžící připevněnou na čele
- nošení pingpongového míčku/vejce na lžici
- nošení kelímku s vodou na hlavě
- chůze po čtyřech s kelímkem s vodou na zádech
- postrkování míče mezi kuželkami - slalom pouze hlavou, rukou
- slalom s fotbalovým míčem mezi kuželkami
- hokejový slalom - postrkování míčku koštětem či florbalkou
- pinkání pingpongovým míčkem na pálce během chůze
- vyvažování míčku na pálce během chůze
- přelézání štaflí (např. s míčkem na lžici)
- trefit cíl a pak teprve pokračovat dál (šiškou do stromu, míčem do kyblíku, do obruče, do balonku zavěšeného na provázku, šipkou do terče, levou/pravou rukou, kopnout míč do branky, trefit lukem a šípem terč)
- běh s kufrem, baťohem a v dlouhém kabátě, případně v gumáčkách
- projít trasy s míčkem na lžici v puse
- přejít kládu či lavičku
- chůze pozadu
- skákání žabáků
- chůze jako rak (po čtyřech, pozadu, zády k zemi)
- běh s papírovou čepicí na hlavě (nesmí se přidržovat a nesmí ulítnout)
- kutálení poloplné PETlahve nohou či klackem

Celoroční soutěžní hra: Každý je v něčem nejlepší

Hry děti učí týmové spolupráci, strategickému myšlení a rozvíjí fantazii, ale také přináší spoustu zábavy. Každý měsíc bude zařazena soutěž ve stolních hrách.

- Nejvyšší stavba z kostek
- Pexesiáda
- Kuličkiáda
- Človíčku, nezlob se
- Dáma aneb porazíš mě
- Puzzlemánie – soutěž ve skládání puzzle na čas
- Prší - turnaj s karetními kartami
- Soutěž v minifotbálku
- Kostky trochu jinak
- Piškvorky

PODZIM NÁS BAVÍ - (září, říjen, listopad)

Cíl tematického bloku:

- Vnímat barvy, vůně a zvuky podzimu.
- Poznávat plody, listy, houby, podzimní tradice.
- Posilovat spolupráci a vztahy ve skupině.
- Seznámit se se školou, družinou a pravidly.

Odpočítková a rekreační činnost

- seznámení se s novými kamarády
- seznamovací hry
- povídání o prázdninách, zážitcích z dovolené, o nových kamarádech
- čtení podzimní pohádky nebo příběhu s obrázky
- kreslení, omalovánky, obkreslování
- pamětné a zábavné úkoly
- hry rozvíjející smyslové vnímání
- posilování jemné motoriky (grafomotorické cviky, hry s drobnými hračkami a stavebnicemi,)
- rozvoj slovní zásoby a vyjadřování formou dramatizace známých pohádek, námětovými hrami,...
- tematické hry (rodina, zaměstnání,...)
- jazykolamy, kvízy, hádanky, bludiště, soutěže
- tematické vycházky do přírody
- hry na hřišti a louce
- navazování a upevňování přátelství, kamarádských vztahů, snaha pomáhat druhým
- odpočinek na koberci
- spontánní hry a zaměstnání
- stolní, společenské a tvořivé hry dle vlastního výběru dětí

Zájimové činnosti

Přírodovědná:

- proměna přírody, její pozorování, rozhovor o přírodě
- Lovci barev
- ochrana přírody, čistota kolem nás, vliv znečištění ovzduší na život
- podzim v přírodě (na louce, v lese, na poli)
- příprava přírody, zvěře na zimu
- sklizeň úrody, práce na poli, na zahradě
- sběr a lisování květin do herbáře
- poznávání stromů a jejich plodů
- smyslové soutěže v poznávání ovoce a zeleniny
- práce s knihami, časopisy, atlasy, encyklopediemi
- poznávání jedlých a jedovatých hub
- ochrana před infekčními nemocemi, otužování
- živá a neživá přírody

Výtvarná

- Mapa podzimu
- tvoření s papírem (koláž, vytrhávání, výroba draka)
- malba – tempera, anilinové barvy, pastely
- kombinované techniky předešlé + tuš, pastelky, akrylové barvy, míchání technik
- tiskátka (bramborová tiskátka, molitan, houbička, prstové barvy)
- tematické kreslení
- malba, kresba figury
- zátiší (ovoce, zelenina, mísa s ovocem)
- vyškrabovaný obrázek (voskové pastely, hřebík, špendlík)

Pracovně-technická:

- Malý dráček
- práce s přírodninami (různá semena, jeřabiny, šišky, kameny, žaludy, kaštiny, šípky,...)
- práce s papírem – rukodělné výrobky, skládání, stříhání, vystřihování, obkreslování šablon
- quiling (podzimní tematika)
- práce s hlínou, samotvrdnoucí hmotou, výroba a zpracování slaneho těsta
- recyklované výrobky – výrobky z PET lahví
- skládání a stříhání papíru – podzimní motivy
- podzimní vaření – činnosti ve školní kuchyňce (zpracování a sušení ovoce, zdravá ovocná a zeleninová svačina, bramborové „dobroty“)
- koláž z odstřížků látek, bavlnky, motouzů

Sportovní:

- Štafeta Sběrači kaštanů
- bezpečnost při sportu, plnění hygienických požadavků
- tělovýchovné činnosti a soutěže v relaxační třídě i venku
- tělovýchovné chvíle
- pohybové hry v přírodě
- míčové hry
- atletické soutěže (skok, běh s obměnami, hod)
- nácvik správného házení a chytání míče
- cvičení se švihadly
- badminton, „líný“ tenis
- hry ve volném terénu (zdolávání překážek, svahů, zdolávání překážek, přebíhaná)
- závodivé hry družstev i jednotlivců
- sportovní chování, hra fair play

Hudebně-pohybová:

- dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla
- písně s podzimní tematikou – poslech, zpěv
- hudební hádanky
- hry na tělo (tleskání, pleskání, dupání)
- hry spojené s pohybem („Hlava, ramena“, „Labada“)
- procvičování rytmu, rytmizace, melodizace
- poslech oblíbených písní, tanec
- hra na rytmické hudební nástroje (Orffův instrumentář, bubínky, chřestidla)

Společensko-vědní:

- Seznamovací hry, Poznej naši školu, Družinová pravidla

BOZP:

- seznámení dětí s režimem dne ve ŠD, s vnitřním řádem ŠD
- orientace v prostorách školy, poznávání okolí školy
- bezpečná cesta do školy a ze školy, do jídelny, bezpečnost při pobytu v ŠD, relaxační třídě,
- školní družině, na chodbách, školní kuchyňce, na školní zahradě a hřišti
- rozhovor - nebezpečí v podobě návykových látek, cizích lidí, hry s ohněm, hry s nebezpečnými předměty,...
- návyk udržovat si pořádek ve vlastních věcech (aktovka, penál, oblečení)
- rodina, její členové, vztahy, zaměstnání rodičů, vztahy s kamarády
- zdraví, ochrana zdraví, základy první pomoci
- tematické hry a rozhovor (povolání, náčiní a nářadí, místa ve městě, obchody a sortiment,...)

Příprava na vyučování:

- logické hry na rozvoj myšlení, využití časopisu Pastelka – křížovky, rozdíly
- didaktické hry na podporu soustředění, hry s matematickou představivostí
- dohlížení při psaní DŮ, doplňování pracovních listů
- seznámení se s relaxační technikou na uvolňování ruky, cvičení jemné motoriky

Příprava na oběd:

- prohlubování hygienických návyků, použití WC, kapesníku
- základní pravidla společenského chování
- zásady správného stolování
- základy sebeobsluhy v jídelně
- čistota na jídelním stole, úklid stolu po obědě

KOUZELNÁ ZIMA - (prosinec, leden, únor)

Cíl tematického bloku:

- Vnímat proměny přírody v zimě a pečovat o zvířata.
- Poznávat zimní svátky a tradice (Vánoce, Tři králové).
- Rozvíjet fantazii a jemnou motoriku při zimních hrách a tvoření.
- Podporovat fyzickou kondici venku i uvnitř.

Odpočinková a rekreační činnost

- klidové hry a relaxace na koberci
- zimní video pohádky + omalovánky
- stolní soutěživé hry
- hádanky, kvízy
- didaktické, konstruktivní hry
- rozhovory o dětských problémech zážitcích
- četba pohádek a příběhů, práce s dětskými časopisy, poslech CD, sledování pohádek na DVD
- hry na sněhu a se sněhem
- vycházky, cviky a soutěživé hry venku
- tělovýchovné chvilky (upevňování návyků správného držení těla, zdokonalování nervosvalové
- koordinace – prvky zdravotní gymnastiky
- spontánní hry a činnosti dětí, kreslení malování, tvořivé hry

Zájmové činnosti

Přírodovědná:

- Solné obrázky - když krystaly malují
- pozorování a poznávání stop ve sněhu
- ptáci v zimě
- zima – život v lese
- krmení zvěře, ptáků
- zimní příroda, krásy zimní krajiny
- pokusy s ledem, vodou, čistota sněhu
- nebezpečí v zimě – zimní sporty, tající sníh, laviny, padající rampouchy
- soutěže s přírodovědnou tematikou
- proměny počasí, záznamy, barometr
- sledování ptáků v krmítku, rozeznávání druhů ptáků (v krmítku, encyklopedie, PC)
- život na severním pólu
- zimní „spáči“
- péče o rostliny ve třídě, podmínky k životu

Výtvarná:

- Zimní slunce
- zdobení zmizíkem do inkoustu (zimní motivy)
- kolorovaná kresba s tuší
- malování na sklo
- mozaika
- novinová koláž
- hry s barvami (rozpíjení barev, foukací barvy)
- sněhuláci – různé techniky

Pracovní:

- Týmový projekt - bruslaři na ledě
- recyklované výrobky (karton, toaletní ruličky)
- technika iris folding (vánoční přání)
- pečení a zdobení perníčků
- vystřihovánky (zimní, vánoční motivy)
- decupage (ubrousková technika)
- papírový pedig
- vánoční zvyky a tradice – vylévání olova, výrob lodiček ze skořápek
- vánoční dílnička –výroba dárků
- práce s nůžkami – vystřihování sněhových vloček, sněhuláků, zimních motivů
- výroba karnevalových masek
- stavění sněhuláků, iglů

Sportovní:

- Zimní olympiáda (hody sněhovou koulí na cíl, skoky přes „ledovou“ řeku)
- sportovní činnosti a hry venku na zdravém vzduchu, otužování při pobytu venku
- zimní radovánky (sáňkování, bobování, koulování)
- hod sněhovými koulemi na cíl
- překážkové dráhy v tělocvičně
- cvičení zaměřené na posilování jednotlivých svalových partií
- cvičení rovnováhy
- pohybové hry zaměřené na rychlost, postřeh, obratnost
- relaxační cviky

Hudebně-pohybová:

- poslech a zpěv koled
- vánoční diskotéka
- zpěv písní se zimní tematikou
- tanec – změny rytmu, tempa
- hudebně-pohybové hry a tanečky
- sluchové hry - reakce na sluchový podnět („Zvonečková“, „Židličková“)
- karneval, diskotéka v maskách
- pohybové vyjádření hudby – prožívání hudby, spontánní projevy, individuální vyjádření rozpoložení

Společensko-vědní:

- Zimní tradice – Mikuláš s družinou, Vánoce a Tři králové

Příprava na vyučování:

- didaktické hry se zimní tematikou
- vánoční zvyky a tradice
- vyprávění, předčítání (jak žili děti dřív, jak dříve lidé slavili vánoční svátky,...; př.“Malý Bobeš“, „Barunka“,...)
- rozhovor o zdravém životním stylu, otužování,zdravé výživě,...
- rozhovor - bezpečnost při hrách, předcházení zranění
- praktický nácvik první pomoci (ošetření drobných zranění, obvazování, zalepení krvácivé rány,...) – formou námětových her
- prohlubování dovedností a znalostí dětí formou různých didaktických her
- vycházky – prohlubování poznatků o přírodě, společensko – vědní poznatky

Příprava na oběd:

- prohlubování hygienických návyků, použití WC, kapesníku
- základní pravidla společenského chování
- zásady správného stolování
- úprava a čistota oděvu
- sebeobsluha, samostatná domluva při volbě pokrmu v jídelně
- úklid stolu po obědě

VOŇAVÉ JARO - (březen, duben, květen)

Cíl tematického bloku:

- Pozorovat probouzející se přírodu a její proměny.
- Péče o rostliny a příprava záhonku či květináčů.
- Poznávat jarní svátky (Velikonoce, Den Země, Čarodějnice).
- Rozvíjet vztah k přírodě a odpovědné chování.

Odpočinková a rekreační činnost

- relaxační hudba a kreslení květin
- odpočinek a relaxace na koberci
- stolní, společenské a jiné hry, hádanky
- posilování sebevědomí dětí, kamarádské vztahy, férové chování vůči ostatním
- vycházky do přírody, pasivní i aktivní odpočinek při pobytu venku
- individuální zájmové činnosti
- pohybové hry, míčové hry (rozvíjení hrubé motoriky, koordinace, postřehu)
- tance, tanečky, poslechové i aktivní činnosti při hudbě, hudebně pohybové hry
- soutěživé a postřehové hry na hřišti, dodržování pravidel, spolupráce s ostatními při kolektivní hře

Zájmové činnosti

Přírodovědná:

- Magický déšť
- práce na zahradě, ve skleníku (setí ředkviček, mrkve, sázení kedluben, rajčat, paprik)
- růst rostlin, části rostlin, pokusy – pozorování klíčení
- sběr a poznávání jarních rostlin, lisování do herbáře
- jarní příroda, změny v přírodě, počasí
- ptactvo, živočichové, mláďata
- ochrana všech živočichů
- koloběh vody
- přírodní katastrofy (záplavy, sesuvy půdy,...) a jejich vliv na život
- domácí zvířata, domácí mazlíčci
- ochrana životního prostředí, úklid v okolí školy
- život v trávě
- Den Země – Týmový projekt

Výtvarná:

- Týmový projekt - housenkamramorovací barvy (vajíčka)
- papírový pedig (velikonoční motivy, vajíčka, sluníčko)
- chodníkové křídly
- tvoření z papíru, krepového papíru, barevné čtvrtky, balící papír (výrobky a přáníčka ke dni matek)
- suché pastely
- dokreslovaná fotografie
- kreslení poslepu na tabuli či balící papír

Pracovní:

- Rozkvetlý strom - kombinovaná technika
- zdobení vajíček (různé techniky)
- jarní a velikonoční zápichy, závěsy, dekorace
- práce s jehlou a bavlnkami, látkou, přišívání knoflíků

- práce s modelovací hmotou
- papírové skládanky, vystřihovánky, ozdoby do oken
- „škrobová vejce“
- obrázky z geometrických tvarů
- fotoobrazy (nastříhané pohlednice)
- vyšívání ubrousků, vyšívání na čtvertku
- recyklované výrobky (plaketky z plíšků od čajových svíček, náušnice z PET lahví)
- velikonoční dílnička – tvoření – velikonoční a jarní tematika
- pergamano (perforování a protlačování pergamenového papíru)

Sportovní:

- Lovení pavouků - čarodějnická aktivita
- základy dětské jógy, uvolňovací cviky
- radost z pohybu, přirozený pohyb na čerstvém vzduchu
- míčové hry
- „školka“ s míčem
- skákání „panáka“
- cvičení rovnováhy
- pohybové hry v přírodě
- slalomová dráha, překážková dráha, „opičí“ dráha
- kolektivní sporty (kopaná, florbal, vybíjená)

Hudebně-pohybová:

- poslech a zpěv písní s jarní tematikou
- hudebně pohybové cítění – tanečky
- melodizace říkadel
- dorozumívání se zpěvem
- improvizovaný pohyb k reprodukováné hudbě
- vnímání barvy zvuku hudebních nástrojů
- sluchové vnímání – poznávání

Společensko-vědní:

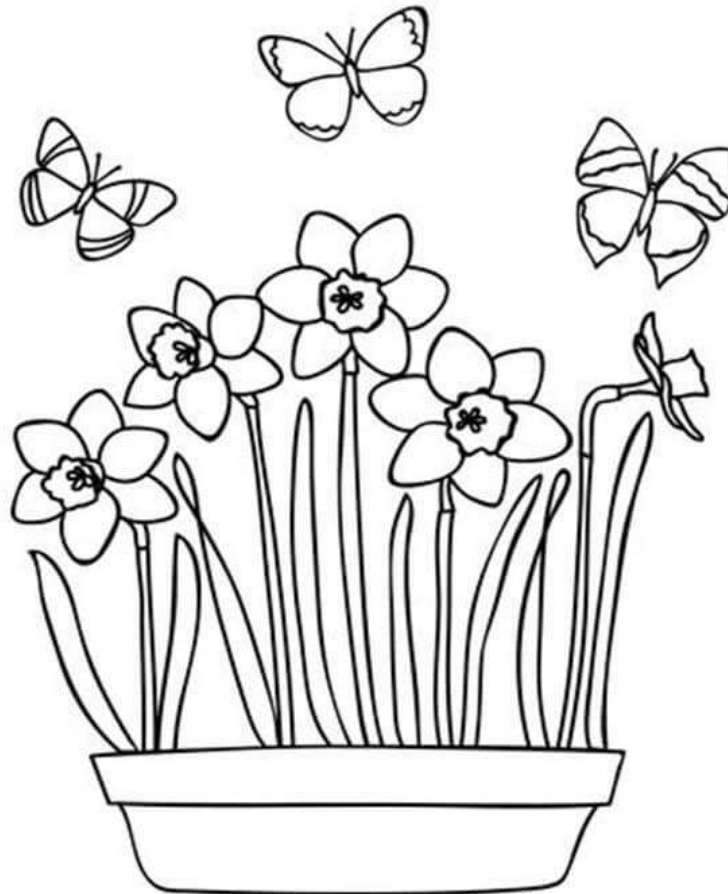
- Velikonoční tradice – povídání, malování vajíček.

Příprava na vyučování:

- Jarní slova na rychlost
- upevňování a rozšiřování znalostí o přírodě, přírodních jevech, stavbě rostlin,...
- práce a encyklopediemi, atlasy, knihami – kladný vztah ke knize, četbě
- měření času, znalost hodin (individuálně), roční, období, den a noc, denní režim
- podílení se na plánování činností; plánování v časovém období den, týden, měsíc
- svátky jara, velikonoční tradice, velikonoční koledy
- práce všech složek integrovaného záchranného systému (hasiči, zdravotníci, horská služba, policie; Den hasičů)
- dopravní výchova, bezpečnost na ulici, dopravní značky
- environmentální výchova - Den Země; ochrana životního prostředí, globální oteplování, úspora energie, recyklace,...
- mezilidské vztahy, úloha rodiny, Den matek
- posilování zrakového, hmatového a sluchového vnímání při různých smyslových hrách
- historie obce, orientace v okolí, plánek okolí
- světařilý, chápání rozdílů mezi jednotlivými národnostmi, četba pohádek z různých zemí

Příprava na oběd

- prohlubování hygienických návyků, použití WC, kapesníku
- základní pravidla společenského chování
- zásady správného stolování
- pomoc mladším dětem při stolování, čaje

PŘICHÁZÍ LÉTO - (červen)

Cíl tematického bloku:

- Shrnutí celoroční práce a zážitků.
- Společné hry, výlety, pikniky.
- Rozloučení se školním rokem, ocenění snahy každého dítěte.

Odpočinková a rekreační činnost

- Venkovní piknik s ochutnávkou letního ovoce
- odpočinek ve třídě i venku , slunění
- společenské a tvořivé hry, hádanky, kvízy, hlavolamy
- společná četba, vyprávění
- klasická pohádka
- vyprávění o prázdninách
- vědomostní a sportovní soutěže
- tělovýchovné chvíle s novými prvky
- míčové a páčkové hry

Zájmové činnosti

Přírodovědná:

- život u vody a ve vodě (pozorování a poznávání ryb, obojživelníků, ptactva, hmyzu)
- přírodovědné hádanky, kvízy, bludiště
- orientace v přírodě, práce s kompasem
- stavění domečků z přírodnin – kolektivní i individuální hry
- poznávání fauny, flóry (atlasy, encyklopedie, knihy, PC)
- přírodní bohatství

Výtvarná:

- Malování na kamínky – motivy prázdnin
- pískové obrázky
- malování do klovatiny, zapouštění barev (květy, louka)
- eukanistika (zažehlování voskových pastelů)
- chodníkové křídly
- kašírování

Pracovní:

- stavby z písku
- pletení věnečků z lučních květin
- výroba ručního papíru
- recyklované výrobky – obrazy z PET víček

Sportovní:

- Vodní hry na zahradě – přenášení vody v kelímcích, cákání
- pohybové hry a soutěže v přírodě, na hřišti (mrštnost, rychlost, obratnost)
- míčové hry, lano, švihadla, obruče
- cvičení s netradičními pomůckami (krabice, PET lahve, klacíky)
- kriket, Twister
- základy basketbalu
- badminton
- turistické vycházky s tělovýchovnými prvky

Hudebně-pohybová:

- písničky s letní tematikou, žertovné písně
- poslech – různé hudební žánry
- dramatizace oblíbených písní
- sólový i sborový zpěv – zábavná soutěž „Superstar“
- hudebně-pohybové hry, tanečky
- skládání vlastních písniček, práce s notovým materiálem
- indiánské bubnování – hra na rytmické hudební nástroje
- poslech hudby domorodých indiánů (CD nahrávky, PC - internet)
- hra na boomwhackers, rytmizace, souznění

Příprava na vyučování

- venkovní pexeso a piškvorky (křídami)
- společenské hry, pexeso, kvarteto (zábavnou formou opakovat počítání, barvy, tvary, zrakovou a sluchovou paměť...)
- omalovánky, kreslení a malování, mandaly (představivost, kreativita, fantazie)
- při vycházkách prohlubovat přírodovědné znalosti, znalosti v oblasti dopravní výchovy, ochrany zdraví,...
- význam vody pro život, čistota vodních toků, šetření vodou
- život u vody a ve vodě (rostliny, živočichové)
- trávení volného času, blížící se prázdniny (bezpečnost o prázdninách- ve vodě, na silnici, při sportu a jiných činnostech)
- základy první pomoci tonoucímu

Příprava na oběd

- prohlubování hygienických návyků, použití WC, kapesníku
- základní pravidla společenského chování
- zásady správného stolování
- sebeovládání, přiměřený hlasový projev ve školní jídelně během oběda
- úklid stolu po obědě

Celoročně děti ve školní družině získávají znalosti v oblasti třídění a recyklace odpadů. Součástí je také sběr papíru, použitých plastových uzávěrů (víček), tonerů, použitých baterií a drobných elektrospotřebičů.

Tento způsob vypracování plánu práce pro školní družinu nabízí okruh činností, které lze v průběhu roku upravit a přizpůsobit tak, aby pokryly potřeby a zájmy dětí. Program činnosti je operativní, lze kreativně reagovat na možné měnící se podmínky, propojovat či přesouvat témata.